

Büyüme geriliğinde (IUGR) Doppler

Hasta Bilgilendirme Serisi - Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler

Büyüme Kısıtlılığı Nedir?

Intrauterin büyüme kısıtlılığı, bebeğinizin rahimde normal bir hızda büyümediği veya nadiren hiç büyümediği anlamına gelir. Bu nedenle, gebelik yaşına (fetüsün haftalar cinsinden yaşı) göre daha küçüktür. Her antenatal ultrason muayenesinde, bebeğinizin baş, karın ve uyluk boyutları ölçülerek, bebeğin kilosu hesaplanır ve gebelik yaşı için persentil sıralaması (yüzdeler dilimleri) yapılır.

Eğer bebeğin kilosu gebelik yaşı için 10. persentilin altında bulunursa, bu bebek "gebelik yaşı için küçük" (SGA) olarak adlandırılır. Bu "gebelik yaşı için küçük" bebeklerin yaklaşık %60'ı sadece fizyolojik olarak küçük olup, yani bir sorun yoktur; diğer %40'ı ise büyümeleri patolojik olarak kısıtlanmış bebeklerdir (patolojik SGA, yani fiziksel bir problemi içerir). Ayrıca, 10. persentilin üzerinde görülen ancak gebelik ilerledikçe gelişimi yavaşlayan bir bebek de fetal büyüme kısıtlılığı olarak kabul edilir.

Büyüme Kısıtlılığına Neler Sebep Olur?

Büyüme kısıtlılığının birçok olası nedeni vardır. Bebeğin genetik anormalliklerinin yanı sıra, bir kadının IUGR'ye katkıda bulunabilecek çeşitli tıbbi durumları olabilir. Örneğin, 40 yaş üstü anne yaşı, sigara içme, diğer madde bağımlılıkları (alkol, uyuşturucu), ağır beslenme yetersizliği veya anemi, ileri düzey diabetes mellitus, kronik hipertansiyon, preeklampsi, gebelikte aşırı kanama gibi durumlar. Daha önce IUGR olan bir bebeği olan bir kadın, bir başka bebeğin de büyüme kısıtlılığı yaşama riski taşır.

Bebeğim için riskler nelerdir?

IUGR, bebeği gebelik, doğum, doğum sonrası ve hatta uzun vadede birçok sağlık sorunuyla karşı karşıya bırakır. Örneğin, gebelik sırasında gelişim bozukluğu riski daha yüksektir, ayrıca bebeğin rahimde ölme olasılığı da bulunmaktadır. Bebeğin doğum sırasında sıkıntı ve asfiksiye karşı daha duyarlı olması, enfeksiyonlara karşı daha düşük direnç göstermesi ve uzun vadede diabetes mellitus ve hipertansiyon geliştirme riski vardır. IUGR bebeklerin, gebelik ve doğum

Büyüme geriliğinde (IUGR) Doppler

Hasta Bilgilendirme Serisi - Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler

sırasında özellikle dikkatli bir şekilde takip edilmesi şiddetle önerilmektedir; böylece olası komplikasyonlar zamanında tanınabilir ve tedavi edilebilir.

Doppler Ultrason Nedir?

Doppler ultrason hem sizin hem de bebeğinizin kan damarlarındaki kan akışını ölçer. Bebeğin organlarını, örneğin göbek kordonu, beyin ve karaciğerini de inceleyebilir. Büyüme kısıtlı bir fetusun yönetiminde, doğru tanı koymak, doğum zamanlamasını ve yeni doğanın hayatta kalmasını optimize etmek açısından çok önemlidir. Bu, invaziv olmayan Doppler ölçüm yöntemi ile en iyi şekilde gerçekleştirilir. Bu teknik, aslında son birkaç on yıldır tıbbın tüm alanlarında kullanılmakta olup, komplikasyonlu gebeliklerde fetal izleme sürecinin düzenli bir parçası haline gelmiştir. Göbek kordonunun arterinde Doppler değerlendirmesi, doğum indüksiyonu, sezaryen doğum ve perinatal ölüm olasılığını önemli ölçüde azaltır.

Doppler Testi Nasıl Yapılır, Ne Kadar Sürer ve Ağrılı Mıdır?

Doppler ultrason testi, normal obstetrik ultrason ile aynı anda yapılabilir. Doppler, probdan ses dalgalarını bebeğin vücuduna, iç organlarına ve damarlarına ileterek gerçek zamanlı görüntüler oluşturur. Doppler taraması sadece birkaç dakika sürer. Testten hemen sonra, sonuçlar doktorunuz tarafından size bildirilecektir. Test ağrısızdır.

Doppler muayenesinde hangi ölçümlere bakılır?

Kalp fonksiyonu iki aşamaya ayrılır: sistol (kasılma) ve diastol (gevşeme). Sistol aşamasında, kalp kanı damarlar aracılığıyla yüksek hızda pompalar. Diastol aşamasında, kalp basıncını gevşetir ve kan akışı, fetal dokularda daha düşüktür. Doppler ultrason testi, taranan arter veya ven içindeki hareket eden kırmızı kan hücrelerinin hızı (velositesi) ve yönünü ölçer. Doppler sonografisi, kan akışına karşı direnci hesaplar; bu da bebeğin oksijen sağlama (oksijenasyon) durumunun yeterli olup olmadığını belirlemeye yardımcı olur. Bu, sistol ve diastolde Doppler dalga formunun değerlendirilmesiyle sağlanır. Damarlar içindeki kan akış hızı da değerlendirilir. Hızın önemi, anormal bir akışın bebeğin dolaşımının bozulduğunun güçlü bir göstergesi olmasıdır. Birçok çalışma, IUGR yönetiminde Doppler ölçümlerinin değerini doğrulamış ve bu sayede doktorların, Doppler takibi olmasaydı erken doğum, ölü

Büyüme geriliğinde (IUGR) Doppler

Hasta Bilgilendirme Serisi - Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler

doğum veya ömür boyu etkiler yaşayabilecek bir bebekle sonuçlanabilecek bir hamileliği sağlıklı bir şekilde uzatmalarını sağlamıştır.

Doppler muayenesinin IUGR bebeğim için önemi nedir?

Doppler muayenesi, gebelikte IUGR yönetiminde çok önemlidir. Öncelikle, Doppler sonuçları doktorunuzun gebelik takibi ve bir sonraki muayenenizi ne zaman planlayacağı konusunda karar vermesine yardımcı olacaktır. İkinci olarak, bebeğin hayati organları, oksijenasyon ve gelişim hızını izlemek amacıyla incelenebilir. Örneğin, Doppler taraması sayesinde doktorlar ve ultrason teknisyenleri, işlevsel olarak zayıf bir plasentayı hızlı bir şekilde teşhis edebilirler. Son olarak, patolojik bir tanı durumunda, Doppler testleri, doğum ve bebeğin doğum sonrası hayatı ile ilgili olarak önemli bir rol oynar. IUGR patolojileri ile ilgili olarak, eğer örneğin fetal sendrom veya doğumsal anomali tanısı varsa, Doppler ultrason, daha iyi bir gebelik sonucu için gerekli bilgileri sağlayacaktır. Ayrıca, Doppler sonuçları, doğum için özel bir hastane seçme gerekliliğini de belirleyecektir; zira hem doktorlar hem de ebeveynler, özel bakım gerektirecek zorlu bir doğum sonrası durumu olasılığı konusunda önceden bilgilendirilecektir: IUGR bebeklerinin doğumda ve sonrasında solunum ve diğer sorunları olma ihtimali yüksektir ve bu durumların hemen özel bir neonatal üniteye tedavi edilmesi gerekmektedir. Hayati öneme sahip olarak, Doppler çalışması, bebeğin ölme riskinin artıp artmadığını belirlemeye yardımcı olacaktır. Böyle bir bulgu, doktorunuzun bu durumu önlemek için alacağı karar ve müdahaleleri hızlandıracaktır.

Bebeğim ve benim için güvenli mi?

İkinci ve üçüncü trimesterde gerçekleştirilen Doppler çalışması, deneyimli ve eğitimli bir ultrason teknisyeni veya doktor tarafından yapıldığında hem anne hem de bebeği için güvenlidir.

Sık Doppler ultrason taramalarının riskleri var mı?

Bu muayenenin yapılabileceği sayıda bir kısıtlama yoktur. IUGR şüphesi olduğunda, Doppler testi haftada bir yapılır. Ancak patolojik Doppler bulguları olduğunda, tarama haftada iki veya

Büyüme geriliğinde (IUGR) Doppler

Hasta Bilgilendirme Serisi - Bilmeniz ve Sormanız Gerekenler

üç kez yapılır; özel durumlarda, her gün yapılabilir. Mevcut verilere göre, Doppler taramaları hem anne hem de fetüs için güvenli görünmektedir.

Son güncelleme Eylül 2019